

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
Протокол від 15.01.2026 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. ректора
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» 15.01.2026 №9

Ірина ЖОРОВА

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів географії, які забезпечують реалізацію державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання),
«ЦИФРОВИЙ ЛАНДШАФТ УРОКУ ГЕОГРАФІЇ:
ІНТЕГРАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЇ»**

Розробники: Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради (Осипова Н. В., канд. техн. н., доцент, доцент кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»; Філончук З. В., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»).

Напрямок підвищення кваліфікації: цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН від 12.10.2022 №904).

Термін дії програми: з 15.01.2026 року по 31.12.2030 року

Рецензенти:

Клименко Ольга, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Токолова Наталія, учитель географії Херсонської гімназії №3 Херсонської міської ради.

©КВНЗ «Херсонська академія
неперервної освіти», 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

Програму підвищення кваліфікації з теми **«Цифровий ландшафт уроку географії: інтеграція та інновації»** (далі – програма) розроблено відповідно до сучасної державної освітньої політики (Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про повну загальну середню освіту» (2020), Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»), з урахуванням вимог Постанов Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року №800 «Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 05 листопада 2025 року №1439 «Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти», професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225) та на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН України від 12.10.2022 №904) і інших нормативних документів МОН України у галузі освіти.

Створення моделі Нової української школи, затвердження Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898), наказ Міністерства освіти і науки України від 20.08.2025 №1163 «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки» чітко визначають нові вимоги до змісту та організації освітнього процесу в сучасному закладі загальної середньої освіти, до ролі й принципів діяльності вчителя географії.

Сучасні трансформації в освіті вимагають реалізації компетентнісного підходу, заснованого на можливості використання отриманих знань та сформованих умінь і навичок на практиці. У цьому контексті актуальності набуває подальший розвиток професійних компетентностей учителя географії щодо моделювання освітнього процесу відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; здійснення компетентнісного навчання із використанням цифрових технологій; розвитку критичного мислення та формування ціннісних ставлень в учнівства.

Актуальність програми підвищення кваліфікації для вчителів географії **«Цифровий ландшафт уроку географії: інтеграція та інновації»** зумовлена сучасними вимогами до освітнього процесу та необхідністю адаптації педагогів до новітніх технологій. Інтеграція цифрових інструментів у процес навчання дозволяє підвищити ефективність викладання, покращити залученість учнів та розвивати навички XXI століття, такі як критичне мислення, співпраця та цифрова грамотність.

Цільова група: учителі географії 7-9 класів закладів загальної середньої

освіти, які забезпечують реалізацію державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: освітній процес за Програмою передбачає поєднання синхронних занять та самостійної роботи. Для опанування програмою слухачам бажано під'єднуватися до занять з ПК або ноутбуку.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей, зокрема інформаційно-цифрової, учителів географії закладів загальної середньої освіти, необхідних для втілення державної політики у сфері загальної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- *розширення* знань щодо моделювання сучасного компетентісно зорієнтованого уроку географії з використанням цифрових технологій;
- *удосконалення* вміння організовувати інтерактивні уроки географії з використанням сучасних онлайн-платформ та інструментів;
- *використання* цифрових інструментів для забезпечення колаборативного навчання та проєктної діяльності;
- *здійснення* оцінювання за допомогою цифрових інструментів;
- *дотримання* культури державної мови в онлайн-середовищі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- A1. Мовно-комунікативна компетентність.
- A2. Предметно-методична компетентність.
- A3. Інформаційно-цифрова компетентність.
- Г3. Оцінювально-аналітична компетентність.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- *розуміти* послідовності етапів організації педагогічної діяльності на компетентісних засадах в цифровому середовищі;
- *оволодіти* науково обґрунтованими методами та сучасними інформаційними технологіями щодо підготовки уроків географії;
- *планувати* інтегровані проєкти (уроки) з використанням цифрових технологій, враховуючи індивідуальні особливості учнів та освітні цілі;
- *опанувати* онлайн-сервісами, застосунками, хмарними сервісами для використання в інтегрованому навчанні;
- *визначати* безпечні доцільні для навчання здобувачів освіти електронні (цифрові) освітні ресурси, впорядкувати їх та використовувати з урахуванням мети, умов навчання, вікових особливостей та потреб учнівства;

- *застосовувати* різні види оцінювання результатів навчання учнів (формульальне, поточне, підсумкове) з використанням цифрових інструментів;
- *розуміти* ознаки онлайн-злочинів, методи захисту від них; правові та етичні норми використання цифрових технологій та сервісів; основні правила безпечної поведінки в інтернеті;
- *розрізняти* достовірні інформаційні джерела від шахрайських, розпізнавати маніпулятивні впливи, що здійснюються через глобальну мережу Інтернет та засоби масової інформації;
- *використовувати* електронні (цифрові) освітні ресурси та сервіси для забезпечення ефективного управління освітнім процесом, взаємодії між учасниками освітнього процесу, підтримки активного та інтерактивного навчання, корекції та адаптації освітнього процесу відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії здобувача / здобувачки освіти;
- *подальший розвиток* мотивації до проєктування, створення, поширення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів для власної педагогічної діяльності.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації здійснюється на основі: участі в обговореннях під час лекцій; виконання завдань під час практичних занять; результатів самостійної роботи.

Умовою успішного складання підсумкового контролю є 60% правильних відповідей, наданих під час тестування, та захист підсумкового проєкту.

Для об'єктивності оцінювання проєкту використовуються наступні критерії:

1. Методична доцільність та інтеграція (предметно-методична компетентність):

- *високий:* цифрові інструменти обрані обґрунтовано, вони підсилюють географічний зміст; чітко простежуються міжпредметні зв'язки;
- *достатній:* інструменти відповідають темі, але інтеграція має частковий характер;
- *середній:* використання цифрових інструментів є формальним;
- *низький:* використання цифрових технологій є самоціллю, вони відволікають від вивчення географії.

2. Технологічна грамотність (інформаційно-цифрова компетентність):

- *високий:* педагог вільно володіє сервісами, створює власні справи, враховує кібербезпеку та авторське право;
- *достатній:* використовує готові ресурси з незначною адаптацією, дотримується правил безпеки в мережі;
- *середній:* працює за шаблоном, є труднощі при налаштуванні складних сервісів;
- *низький:* допускає технічні помилки, що заважають використанню ресурсу; ігнорує принципи безпеки.

3. Оцінювальна діяльність

- *високий*: продемонстровано поєднання традиційних та цифрових методів формуального оцінювання;
- *достатній*: планує цифрове оцінювання на різних етапах уроку;
- *середній*: епізодичне використання тестів лише на етапі перевірки домашнього завдання;
- *низький*: відсутність цифрових інструментів оцінювання або вбачає недоцільність їх використання.

Умова отримання документа. Для отримання сертифіката про підвищення кваліфікації слухач має набрати **не менше 60%** від загальної кількості балів за підсумкове тестування та виконати підсумковий проєкт.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість: 948 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з трьох модулів та з дев'яти взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 годин, з них: 8 год. – лекційні заняття, 14 год. – практична робота, 5 год. – самостійна робота, 3 год. – підсумкові заходи.

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття.

Особливістю практичних занять є виконання вправ, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів, створення цифрових розповідей (StoryMaps) на прикладі інтегрованих проєктів географічного спрямування, розроблення карт-моделей та інтегрованих геоінформаційних проєктів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над проєктами, підготовку доповідей, розроблення навчально-методичних матеріалів та виконання інших видів діяльності відповідно до змісту програми.

Підсумкові заходи передбачають рефлексію вчителя щодо власної науково-педагогічної, методичної та самоосвітньої підготовки до реалізації завдань сучасної освіти; відпрацювання вміння репрезентувати власний педагогічний досвід.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ІНФОРМАЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНИЙ					
Тема 1.1.1 Цифровий ландшафт уроку: знайомимося, ділимося досвідом, плануємо результати		1			1
Тема 1.1.2 Можливості, переваги та виклики створення цифрового освітнього середовища на уроках географії	1				1
Тема 1.2. Маніпуляційні технології та пропаганда в інтернет-середовищі	2	1	1		4
Разом за модулем	3	2	1		6
МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ					
Тема 2.1. Урок географії в контексті вимог Нової української школи	1	2			3
Тема 2.2. Цифрові платформи для	2	2			4

планування занять та організації роботи					
Тема 2.3. Цифрові інструменти для оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії навчання		2	2		4
Тема 2.4. Цифрові інструменти та ресурси для професійного спілкування. Культура державної мови онлайн		2			2
Тема 2.5. Геоінформаційні технології для організації інтегрованого навчання		2			2
Тема 2.6. Хмарні сервіси для спільної роботи та проєктної діяльності	2	2	2		6
Разом за модулем	5	12	4		21
Підсумкові заходи. Захист проєктів. Тестування				3	3
Усього	8	14	5	3	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ІНФОРМАЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНИЙ

Тема 1.1.1. Цифровий ландшафт уроку: знайомимося, ділимося досвідом, плануємо результати

Спільний аналіз цифрових інструментів, які вже довели свою ефективність у практиці вчителів географії 7-9 класів.

Детальне ознайомлення з програмою курсу та адаптація очікуваних результатів під особисті потреби кожного педагога.

Використання інтерактивних дошок та сервісів миттєвих опитувань для створення атмосфери довіри.

Тема 1.1.2. Цифровий ландшафт уроку: можливості, переваги та виклики створення цифрового освітнього середовища на уроках географії

Сутність та архітектура електронного (цифрового) освітнього середовища вчителя географії в контексті вимог Нової української школи та Державного стандарту базової середньої освіти. Нормативно-правове підґрунтя та державна політика щодо цифровізації природничої галузі освіти.

Можливості та переваги інтеграції цифрових інструментів для модернізації шкільної географічної освіти: від інтерактивної візуалізації геопросторових даних до використання онлайн-платформ і хмарних сервісів. Цифровий ландшафт як засіб підвищення ефективності викладання, покращення залученості учнів та розвитку навичок XXI століття.

Виклики та ризики створення цифрового освітнього середовища: технічні обмеження, методична готовність педагога та питання інформаційної безпеки учасників освітнього процесу. Стратегії подолання бар'єрів при впровадженні інноваційних технологій у практику вчителя географії.

Роль цифрового середовища у формуванні професійних компетентностей педагога, зокрема інформаційно-цифрової та предметно-методичної, як фундаментальної умови реалізації компетентнісного підходу. Використання електронних ресурсів для підтримки індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти та забезпечення інтерактивної взаємодії.

Тема 1.2. Маніпуляційні технології та пропаганда в інтернет-середовищі

Медіаграмотність в сучасному цифровому світі. Сутність поняття «інформаційний імунітет» та актуальність його формування в умовах сучасних інформаційних викликів.

Відповідальна й безпечна поведінка в цифровому просторі. Захист цифрових пристроїв, персональних даних та електронних (цифрових) освітніх ресурсів. Захист від небажаного контенту. Маніпуляційні технології

та пропаганда в інтернет-середовищі. Оцінювання достовірності даних і надійності цифрових джерел та ресурсів.

Педагогічні аспекти медіаграмотності: від використання медіа як інструменту навчання до усвідомленого аналізу та створення власного медіаконтенту.

Практичні методи та ефективні стратегії інтеграції медіаграмотності в освітній процес сучасної школи.

МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНО-ДІЯЛЬНИЙ

Тема 2.1. Урок географії в контексті вимог Нової української школи

Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Проблемне навчання: сутність, механізм, освітні інструменти. Проектне навчання: сутність, переваги, планування навчального проєкту. Спільні й відмінні риси проблемного та проєктного навчання. Кооперативне навчання: методи, умови ефективного перебігу, матриця оцінювання групової діяльності учнів; стратегії кооперації в класі. Глибинне навчання. Розвиток критичного мислення й когнітивної гнучкості в процесі вивчення географії.

Особливості уроку як основної форми навчання, вимоги до уроку географії, типологія уроків за різними критеріями, методичні особливості макроструктурних елементів (етапів) уроку. Методичний інструментарій сучасного уроку географії.

Компетентісно орієнтовані завдання як умова реалізації компетентісного підходу до навчання. Структура та методичні орієнтири для конструювання компетентісно орієнтованих завдань.

Тема 2.2. Цифрові платформи для планування занять та організації роботи

Класифікація та функціональне призначення сучасних електронних (цифрових) освітніх ресурсів у професійній діяльності вчителя географії. Інноваційні підходи до планування освітнього процесу з використанням сучасних цифрових технологій. Огляд популярних цифрових платформ для освітнього планування.

Методичні засади добору та модифікації цифрового контенту з урахуванням мети уроку, умов навчання, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти. Інноваційні підходи до планування освітнього процесу: від моделювання сучасного уроку географії до конструювання компетентісно орієнтованих завдань за допомогою онлайн-інструментів.

Практичне освоєння цифрових платформ для створення, редагування та структурування планів занять у хмарному середовищі. Методика розміщення навчальних матеріалів та організації інтерактивної взаємодії між учасниками освітнього процесу. Використання функціоналу цифрових сервісів для здійснення оцінювання та моніторингу прогресу учнів.

Оцінювання ефективності обраних електронних ресурсів щодо

досягнення визначених навчальних цілей та обов'язкових результатів навчання.

Тема 2.3. Цифрові інструменти для оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії навчання

Основні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання результатів навчання учнів: визначення об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей (використання таксономії цілей Блума-Андерсона та методики SMART-ціль та інших); створення ефективного зворотного зв'язку; забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання; визначення спільно з учнями критеріїв оцінювання виду роботи, виду діяльності; формування умінь учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія); коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Важливість надання учителем зворотного зв'язку учням в усній і письмовій формах. Методи отримання вчителем зворотного зв'язку щодо сприймання та розуміння учнями навчального матеріалу.

Цифрові інструменти для оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії навчання. Цифрові сервіси для отримання даних про прогрес здобувачів освіти. Використання даних, згенерованих цифровими сервісами для прийняття рішень щодо освітнього процесу.

Як поєднати традиційні методи формувального оцінювання (спостереження за роботою учнів, усне опитування, зворотний зв'язок під час дискусій) з інноваційними цифровими інструментами (онлайн-вікторини, інтерактивні опитування, дошки спільної роботи): вибір оптимального інструменту для конкретної навчальної ситуації.

Самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Тема 2.4. Цифрові інструменти та ресурси для професійного спілкування. Культура державної мови онлайн

Правила написання власних назв, топонімів та термінів згідно з чинним правописом у швидкій переписці (месенджери, чати). Критерії вибору україномовного контенту для уроків. Як вчителю самому створювати грамотний цифровий контент (презентації, опитування, інтерактивні карти), що популяризує державну мову. Мовна стійкість: як реагувати на мовні провокації або помилки в мережі коректно.

Цифрові інструменти та ресурси для професійного спілкування, обміну досвідом, комунікації зі здобувачами освіти, батьками, колегами, іншими особами. Правила спілкування онлайн.

Тема 2.5. Геоінформаційні технології для організації інтегрованого навчання

Функціональні можливості геоінформаційних технологій (ГІТ) у створенні сучасних ефективних інтегрованих навчальних середовищ, що відповідають вимогам Державного стандарту базової середньої освіти. Дидактичний потенціал ГІТ як інструменту підвищення пізнавального інтересу здобувачів освіти та засобу формування міжпредметних компетентностей: географічних, історичних, математичних та цифрових.

Методика використання мобільних додатків для збору геопросторових даних та їхньої подальшої візуалізації в межах навчальних проєктів. Огляд спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання та реалізації складних геоінформаційних проєктів, що сприяють розвитку критичного мислення та когнітивної гнучкості учнів.

ArcGIS Online як потужний та універсальний інструмент для організації інтегрованого навчання, що дозволяє поєднувати теоретичні знання з практичними навичками роботи в цифровому ландшафті. Аналіз практичних прикладів успішної інтеграції ГІТ-технологій у викладання географії та суміжних дисциплін для забезпечення обов'язкових результатів навчання.

Формування предметно-методичної та інформаційно-цифрової компетентностей педагога через опанування методів створення цифрових розповідей (StoryMaps) та інтегрованих проєктів, спрямованих на вирішення актуальних географічних та екологічних проблем.

Тема 2.6. Хмарні сервіси для спільної роботи та проєктної діяльності

Теоретичні засади та переваги використання хмарних технологій для створення сучасного цифрового ландшафту уроку географії. Розгляд можливостей хмарних сервісів для зберігання, систематизації та організації спільної роботи учасників освітнього процесу з електронними освітніми ресурсами. Дидактичний потенціал хмаро орієнтованого середовища для розвитку комунікативних та колаборативних навичок здобувачів освіти через залучення до активної групової взаємодії та спільної проєктної діяльності.

Етико-правові аспекти діяльності в цифровому просторі: захист авторських прав у мережі Інтернет, дотримання принципів академічної доброчесності та вимог законодавства України під час створення або модифікації цифрового контенту. Оволодіння алгоритмами безпечного надання доступу, поширення та спільного використання геопросторових даних і навчальних матеріалів.

Практичне моделювання проєктної діяльності в хмарному середовищі з використанням потужних інструментів ArcGIS Online. Опанування методики створення цифрових розповідей (StoryMaps) на прикладі інтегрованих проєктів географічного спрямування, таких як «Глобальні зміни клімату», «Наслідки будівництва водосховищ» чи «Міграційні потоки в Україні». Формування навичок розроблення карт-моделей та інтегрованих геоінформаційних проєктів («Значення мінеральних ресурсів», «Загрозливі сейсмічні явища») як засобу реалізації дослідницького підходу та розвитку критичного мислення учнів

Підсумкові заходи

Захист творчих проєктів з моделювання цифрового ландшафту уроку географії у закладі загальної середньої освіти. Тестування.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Аналіз та добір ресурсів. Проаналізувати одну з національних або зарубіжних освітніх платформ (наприклад, «Всеукраїнська школа онлайн») та здійснити добір цифрового контенту для конкретної теми курсу географії 7–9 класів, обґрунтувавши його відповідність віковим особливостям учнів.
2. Конструювання уроку. Розробити фрагмент плану-конспекту уроку в середовищі обраної цифрової платформи (наприклад, Google Classroom, Microsoft Teams), додавши до нього інтерактивні завдання та методичні вказівки для учнів.
3. Робота з ArcGIS Online. Створити базову інтерактивну карту в середовищі ArcGIS Online, нанісши на неї геопросторові дані, що ілюструють зв'язок географії з іншою дисципліною (наприклад, історією - «Шляхи великих географічних відкриттів»).
4. Створення StoryMap. Розробити цифрову розповідь (StoryMaps) на одну з інтегрованих тем: «Глобальні зміни клімату», «Наслідки будівництва водосховищ» або «Міграційні потоки в Україні», поєднавши картографічні матеріали, текст та медіаконтент.
5. Розробка конспекту-картки інтерактивної вправи «Гео-фейк для учнів». Розробити фрагмент уроку (5-7 хвилин), де вчитель навмисно подає одну неправдиву «сенсаційну» новину серед трьох правдивих. Створити сценарій, за яким учні мають за допомогою смартфонів спростувати фейк прямо на уроці.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Приклади успішного використання StoryMaps у світовій освітній практиці та їх адаптація для української школи.
2. Специфіка географічних маніпуляцій. Етика фактчекінгу: як коректно спростовувати географічні міфи.
3. Сутність поняття «картографічна пропаганда». Які технічні прийоми (вибір проєкції, колірна гама, масштаб) найчастіше використовуються для викривлення сприйняття геополітичної реальності?
4. Розробка чек-листа для учнів 7-9 класів «Як розпізнати небезпечний контент та захистити персональні дані під час виконання географічних онлайн-досліджень».
5. Переваги та обмеження використання Google Classroom порівняно з Microsoft Teams в контексті викладання природничих дисциплін: інструменти для інтеграції карт та графічних об'єктів.
6. Методика SMART-цілей: самостійне формулювання навчальних цілей для одного з розділів географії з використанням цифрових інструментів зворотного зв'язку.

7. Опрацювання складних випадків транслітерації географічних назв та написання топонімів у швидкій цифровій комунікації.
8. ArcGIS Online для локальних досліджень: які відкриті набори геопросторових даних (Open Data) вашого регіону/громади можна інтегрувати в учнівські StoryMaps для реалізації дослідницького підходу?
9. Правила цитування картографічних джерел та використання ліцензій Creative Commons при створенні інтегрованих цифрових проєктів.
10. Організація взаємооцінювання в цифровому середовищі.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
2. Деякі питання організації дистанційного навчання. Наказ МОН України від 08.09.2020 №1115. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/deyaki-pitannya-organizaciyi-distancijnogo-navchannya-zareyestrovano-v-ministerstvi-yusticiyi-ukrayini-94735224-vid-28-veresnya-2020-roku>.
3. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-dlya-5-9-klasiv-zakladiv-zagalnoi-serednoyi-osviti>.
6. Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 9 серпня 2024 р. № 1120. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlya-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity>
7. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. Наказ МОН України від 02 серпня 2024 р. № 1093. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultatativ-navchannia>.
8. Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки. Наказ МОН від 20.08.2025 № 1163. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/952/95248/Nakaz_MON_N_1163_vid_20_serpnia_2025_roku_1.pdf.
9. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні. Розпорядження КМУ від 2 грудня 2020 р. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

Основна література

1. Варнавська І. В. Фахова термінологія як засіб формування мовленнєвої компетенції майбутнього спеціаліста. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/download/4170/3669>
2. Засекіна Т.М. Інтеграція в шкільній природничій освіті : монографія. Київ. Педагогічна думка, 2020. 400 с.
3. Кравцова І. Географія в контексті нової української школи. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*. 2021. Випуск 33. С. 24-29.

4. Лисогор Л., Берендєєв С., Косенчук Ю. Використання електронних освітніх матеріалів у освітньому процесі: сучасні підходи і технології Нової української школи. Випуск 1 : Навчально-методичний посібник. Київ, 2023. 117 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/metodychni-rekomendacziyi.pdf>.
5. Мальчикова Д.С., Мезенцев К.В. Публічний імідж географії в контексті трансформації стандартів базової середньої освіти: досвід України і світу. *Український географічний журнал*. 2022. №1. С. 53-63.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк; за науковою редакцією В.В. Різуна. Київ: Центр Вільної Преси, 2013. 352 с.
7. Методики психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах війни : практ. посіб. /В. Г. Панок; В. В. Рибалка, С. К. Шандрук та ін.; за наук. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2023. 212 с.
8. Топузов О.М., Пушкарьова Т.О. Інтегративнодіяльнісна педагогіка: монографія. Київ : Пед. думка, 2019. 304 с.
9. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с.
10. Zhorova I., Kokhanovska O., Khudenko O., Osypova N., Kuzminska O. Teachers' training for the use of digital tools of the formative assessment in the implementation of the concept of the New Ukrainian School / *Educational Technology Quarterly* [Online], 2022(1), pp.56–72. Available from: <https://doi.org/10.55056/etq.11>.
11. Lukychova, N.S., Osypova N.V., Yuzbasheva, G.S. ICT and current trends as a path to STEM education: Implementation and prospects / *CEUR Workshop Proceedings*, 2022, 3085, pp. 39-55. URL: <https://ceur-ws.org/Vol3085/paper16.pdf>.
12. Kholoshyn, I.V., Bondarenko, O.V., Hanchuk, O.V. and Shmeltser, E.O., 2019. Cloud ArcGIS Online as an innovative tool for developing geoinformation competence with future geography teachers. *СТЕ Workshop Proceedings* [Online], 6, pp.403–412. Available from: <https://doi.org/10.55056/cte.401>
13. Popovych, N., Sinna, O., & Nazarko, L. (2022). Experience and prospects of mobile GIS use for practical training of geography students. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series Geology. Geography. Ecology*, (57), 184-194. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2022-57-14>.

Додаткова література

1. Безгодова Н. С. Мовленнєво-професійна компетенція майбутніх учителів природничого профілю в процесі вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)». *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2009. № 23 (186). Ч. 3. С. 191-196.
2. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи.

Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Воротникова І.П., Чайковська Н.В. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.

3. Дьоміна І. Інтегроване навчання як освітній пазл. URL: <https://nus.org.ua/view/integrované-navchannya-yak-osvitnij-pazl/>.

4. Крохмальна Г. Українська мова професійного спрямування : навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 180 с.

5. Мірошнікова А. Словник НУШ: Інтегроване навчання. URL: <https://osvitoria.media/experience/slovnyk-nush-integrované-navchannya/>.

6. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.

7. Пометун О. Підготовка вчителя Нової української школи до реалізації інтегрованого навчання. URL: https://www.roippo.org.ua/images/downloads/2023/doc/zbirnyk_konf_19052023.pdf

8. Формування ключових компетентностей здобувачів освіти на основі впровадження педагогіки партнерства: метод. реком./ Пригодій Т. М.; Чернігів. ЧОППО імені К. Д. Ушинського, 2023, 212 с.